

**Concepten uit examenprogramma's (✓)
+ begrippen die in examens gebruikt zijn ivm contexten (∞)
Mieke Kapteijn**

	vmbo	havo	vwo	
aanpassing	✓	✓	✓	aanpassing (vmbo), adaptatie (havo en vwo vooral bij evolutie)
abiotische factoren	✓	✓	✓	
accumulatie		✓	✓	van schadelijke en giftige stoffen
ammonificatie/rotting		✓	✓	
(an-)organische stof		✓	✓	
autotroof		✓	✓	
bacterie	✓	✓	✓	ook bacteriële activiteit (havo, vwo)
beheermaatregelen		∞	∞	
bemesting (groen)		∞	∞	
beperkende factor		✓	✓	
bestuiving (kruis-,zelf-,wind-, insect)	✓			
biobrandstof		✓	✓	
biodiversiteit		✓	✓	
biologisch afbreekbaar		✓	✓	
biomassa		✓	✓	
biotische factor	✓	✓	✓	
blauwalg/cyanobacterie		∞	∞	algenbloei
BNP/NPP			✓	
bodem	✓	∞	∞	soorten, vruchtbaarheid, bewerking
broeikaseffect		✓	✓	
chemo-autotroof			✓	
climaxecosysteem		✓	✓	
commensalisme		✓	✓	
concurrentie(intra-/ interspecifiek)		✓	✓	
consument(1 ^{ste} ,2 ^{de} ,3 ^{de} orde)	✓	✓	✓	herbivoor, carnivoor
(de)nitrificatie		✓	✓	
dier	✓	✓	✓	
dissimilatie (an)aeroob	✓	✓	✓	verbranding bij vmbo
draagkracht		✓	✓	
duurzaamheid		✓	✓	
dynamiek		✓	✓	
ecosystemen voorbeelden	✓	✓	✓	bv duinen, vennen, naaldbos, braakliggend terrein, akkers, parken, sloten, hoogveen
energie	✓	✓	✓	
energieproductie		∞	∞	
energiestroom	✓	✓	✓	
energieverlies door warmte en afvalstoffen	✓			
eutrofiering		✓	✓	
evenwicht		✓	✓	
exoot		✓	✓	
fossiele brandstof		✓	✓	
foto-autotroof			✓	

fotosynthese	√	√	√	
geboorte		√	√	
genenpool			√	
gewasbescherming		∞	∞	herbicide, insecticide, selectief, preventief
GFT afval		∞	∞	
gradiënt (-ecosysteem)			√	
habitat		√		
heterotroof		√	√	
indicatorsoort			√	
invasieve soort		√	√	
koolstofkringloop	√	√	√	
kringloop van elementen		√	√	
kringloop van nutriënten		√	√	
microklimaat			√	
migratie		√	√	emigratie en immigratie
milieufactor	√			
model			√	
mutualisme		√	√	
mycorrhiza /schimmeldraden		∞	∞	
niche			√	
omslagpunt/kantelpunt			√	
optimum		√	√	
parasitisme/parasiet		√	√	
persistent		√	√	
pionier (-soort)		√	√	
piramide van aantallen/biomassa	√			
plaag		∞	∞	
plant	√	√	√	
populatie	√	√	√	
predatie		√	√	
producent	√	√	√	
productiviteit			√	
reducent	√	√	√	
rode lijst		√	√	
signaalstoffen		√	√	
soort	√	√	√	
sterfte		√	√	
strooisel laag		∞	∞	
stikstofbinding		√	√	
stikstofkringloop	√	√	√	
successie		√	√	verlanding, primaire en secundaire
symbiose		√	√	
systeem aarde		√	√	
tolerantie		√	√	
trofisch niveau		√	√	
uitspoeling		√	√	
versnippering		√	√	
verzuring		√	√	
voedselproductie		∞	∞	
voedselrelatie (-web, -keten)	√	√	√	
vraat		√	√	predatie door herbivoren
wortelknolletje		∞	∞	